

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณี¹

นนธกร หัสนันท์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้าประเวณี โดยทำการศึกษาความหมาย การค้าประเวณี สถานการณ์การค้าประเวณี ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการค้าประเวณีประเทศไทย แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี โดยสมัครใจเป็นสิ่งถูกกฎหมาย แนวคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีต่อการลดทอนอาชญากรรมทางเพศ และทฤษฎีทางนิติเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพค้าประเวณี ซึ่งจะทำให้การศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีในประเทศไทยและประเทศเยอรมนี

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2539 ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

การค้าประเวณีเกิดขึ้นช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งในขณะนั้นประเทศไทยไม่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ อาชีพค้าประเวณีจึงเป็นอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีการกำหนดให้ต้องทำการขอใบอนุญาตประกอบอาชีพและมีการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันโรคติดต่อ ร.ศ.127 ในขณะนั้นจึงก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ การค้าประเวณีเกิดจากการถูกบังคับ ชูเชื้อ หลอกหลวง จนกระทั่งมีการค้ามนุษย์เข้ามาภายในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2503 ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้อาชีพค้าประเวณีเป็นความผิดตามกฎหมายทั้งยังมีการกำหนดมาตรการปราบปรามและการลงโทษตามกฎหมาย แต่ก็ไม่ทำให้การค้าประเวณีลดน้อยลงได้ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายมีการกำหนดบทลงโทษผู้ค้าประเวณีที่เบากว่าและมุ่งลงโทษนายหน้าและเจ้าของสถานประกอบการค้าประเวณีมากกว่ากฎหมายฉบับเดิม อย่างไรก็ตามการค้าประเวณีก็ยังคงมีเพิ่มมากยิ่งขึ้น แม้พระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับจะไม่ได้มีการบัญญัติให้การค้าประเวณีเป็นความผิดโดยตรง จะเห็นได้ว่า ผู้

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณี โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ และ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ค่าประเมินไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ก็ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ส่งผลให้เจ้าของสถานการ
ค่าประเมิน กลุ่มนายทุนหรือเจ้าหน้าที่รัฐมักทำการอาศัยช่องทางเพื่อเอารัดเอาเปรียบ ละเมิดสิทธิ
เสรีภาพ และแสวงหาประโยชน์อันมิชอบอันเป็นการอ้างการค่าประเมินเป็นความผิดต่อกฎหมาย อีกทั้ง
สังคมไทยมองว่าการค่าประเมินเป็นอาชีพอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
ส่งผลให้ผู้ค่าประเมินไม่อาจอ้างสิทธิของตนเพื่อให้ได้รับความคุ้มครองจากรัฐโดยชอบด้วยกฎหมายได้

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเยอรมนี ซึ่งสามารถประกอบอาชีพค่าประเมินโดยความสมัครใจได้
ไม่ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย ทั้งยังมีมาตรการควบคุมและกำกับการค้าประเมิน โดยกำหนดให้ต้องทำ
การขึ้นทะเบียนผู้ค่าประเมินและสถานการค้าประเมิน รวมถึงมีการอบรมและตรวจสอบสุขภาพผู้ค่าประเมิน
ด้วย อย่างไรก็ตามในมุมมองของประเทศไทยนั้น ยังคงมองว่าการประกอบอาชีพค่าประเมินนั้นมีความผิดต่อ
กฎหมาย การบัญญัติกฎหมายเช่นนี้ทำให้ผู้ค่าประเมินต้องถูกเหยียดหยามและเป็นที่ยกเว้นในสังคม
อันถือเป็นการละเมิดหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในการประกอบอาชีพ ซึ่งผู้ค่าประเมินควรมีสิทธิใน
การตัดสินใจด้วยตนเองอันเกี่ยวกับสิทธิในชีวิต ร่างกาย การประกอบอาชีพค่าประเมินโดยความสมัครใจ
อันเป็นสิ่งถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนการค้าประเมินยังเป็นการลดทอนอาชญากรรมทางเพศอีก
ด้วย ดังนั้นการค้าประเมินจึงถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐควรมีการรับรองและคุ้มครองให้แก่
ประชาชนในสังคมอย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกัน เมื่อผู้ค่าประเมินไม่สามารถอ้างสิทธิใด ๆ เพื่อให้
ได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิจากรัฐโดยชอบด้วยกฎหมายได้ จึงทำให้อาชีพค่าประเมินต้องตก
เป็นเหยื่อทางอาชญากรรมโดยปริยายเป็นเหตุให้ต้องถูกกดขี่ ข่มเหง และถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ซึ่ง
แสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายในการมีอำนาจต่อรองเหนือกว่าผู้ค่าประเมิน เช่น กรณีผู้ซื้อ
บริการทางเพศไม่ยอมชำระค่าบริการ ผู้ค่าประเมินก็ไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายและสิทธิทางศาลตาม
ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการยุติธรรมของศาลได้ ปัจจุบันการดำเนินคดีแก่ผู้ค่าประเมินและผู้เป็นตุระ
จัดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเมิน พ.ศ. 2539 ผู้ศึกษาเห็นว่ายังคงมีปัญหายุ
หลายประการที่ต้องศึกษาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาประการแรก นิยามการค้าประเมินตามบทบัญญัติมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้าประเมิน พ.ศ.2539 แม้จะเป็นการค้าประเมินโดยความสมัครใจซึ่งบุคคล
นั้นมีอายุกว่า 18 ปีอันเกิดจากความยินยอมอันปราศจากการถูกข่มขู่ บังคับ หรือตกอยู่ภายใต้อำนาจซึ่งไม่
สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ก็ยังคงบัญญัติให้เป็นความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ การบัญญัติกฎหมาย
ดังกล่าวถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้ค่าประเมินโดยความสมัครใจ จึงไม่
สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การประกอบอาชีพ อันเป็นสิทธิขั้น
พื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงมีตราบเท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความศีลธรรมอันดีของประชาชนและไม่
เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันจึงก่อให้เกิดการลักลอบค้าประเมินเพิ่มมากยิ่งขึ้นอันเป็นต้นเหตุใน
การก่อให้เกิดอาชญากรรม ส่งผลให้รัฐไม่สามารถเข้าไปควบคุมและกำกับดูแลผู้ค่าประเมินได้ ทั้ง
สังคมไทยยังมองว่าการค่าประเมินมีวัตถุประสงค์ต้องห้ามชัดเจนโดยกฎหมายทำให้ผู้ค่าประเมินตกอยู่ใน

ฐานะเหยื่อทางอาชญากรรมอันต้องจำยอมต่อการถูกเอารัดเอาเปรียบอันเป็นการเปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้มีอิทธิพลทำการทุจริตคอร์ปชั่นอ้างเอาผลประโยชน์จากกฎหมายมาเป็นเครื่องมือเอาเปรียบแก่ผู้ค้าประเวณีโดยสมัครใจ อย่างไรก็ตามก็ตีประเทศเยอรมนี ซึ่งเป็นประเทศที่มีการอนุญาตให้ค้าประเวณีโดยความสมัครใจ มิได้มีการกำหนดให้ผู้ค้าประเวณีมีความรับผิดชอบทางอาญา ดังปรากฏในคำพิพากษาศาลถึงการรับรองสถานะการค้าประเวณีและเป็นอาชีพที่ควรได้รับหลักประกัน ทั้งการค้าประเวณีโดยความสมัครใจไม่ถือเป็นเรื่องผิดศีลธรรมอีกด้วย จึงสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การประกอบอาชีพโดยสุจริต อย่างไรก็ตามก็ตีประเทศเยอรมนีมองว่าการห้ามมิให้ผู้ค้าประเวณีจะส่งผลเสียต่อสังคมมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการอนุญาตให้ค้าประเวณีตามกฎหมายนิติเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพค้าประเวณีภายใต้การกำกับดูแลของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันปราศจากการตกอยู่ภายใต้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือองค์กรอาชญากรรม แต่การอนุญาตให้ค้าประเวณีโดยความสมัครใจถือเป็นวิธีการเหมาะสมในการกำกับดูแลและการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐรวมถึงการควบคุมเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ประเด็นปัญหาประการที่สอง ตามกฎหมายไทยไม่อนุญาตให้มีการค้าประเวณีได้ ไม่ว่าจะเป็กรณิรายบุคคลหรือสถานการค้าประเวณีจึงก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบค้าประเวณีหรืออาชญากรรมเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากตามสภาวะทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำลง รัฐจึงไม่สามารถเข้ามาจัดการแก้ไขควบคุมและดูแลความเสียหายเกี่ยวกับการค้าประเวณีตามแนวคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีต่อการลดทอนอาชญากรรมทางเพศอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย และการประกอบอาชีพของผู้ค้าประเวณี ส่งผลให้ผู้ค้าประเวณีไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่สามารถเรียกร้องสิทธิตามกฎหมายจากรัฐได้อย่างเท่าเทียมและเสมอภาคกันกับผู้ซึ่งประกอบอาชีพอื่น ๆ อีกทั้งหากเกิดคดีความฟ้องร้องผู้ค้าประเวณีก็ไม่สามารถนำคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางศาลได้อีกด้วย

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเยอรมนีที่มีการบัญญัติกฎหมายให้ผู้ค้าประเวณีและสถานการค้าประเวณีมีการขึ้นทะเบียนขออนุญาตการค้าประเวณีได้ โดยข้อมูลจะมีการจัดเก็บไว้เป็นความลับและคำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลโดยการดูแลไม่ให้ความลับรั่วไหลทั้งการขึ้นทะเบียนจะทำให้ผู้ค้าประเวณีและสถานการค้าประเวณีได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายภายใต้การกำกับดูแลของรัฐให้ได้รับความปลอดภัยและปราศจากการถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบสถานการค้าประเวณีหรือกลุ่มนายทุนผู้ซึ่งมีอิทธิพล

ประเด็นปัญหาประการที่สาม พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 เป็นการบัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดให้บุคคลประกอบกิจการสถานบริการซึ่งไม่ได้หมายความรวมถึงสถานค้าประเวณีไว้ในบทนิยามมาตรา 3 ถือเป็นห้ามมิให้มีการจัดตั้งสถานการค้าประเวณีโดยปริยาย จึงไม่สอดคล้องกับแนวคิดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพทำให้ผู้ค้าประเวณีไม่อาจทำการประกอบอาชีพของตนได้โดยอิสระหรือกระทำในสถานบริการซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐได้ ส่งผลให้ในปัจจุบันมีการ

ลักลอบจัดตั้งสถานการค้าประเวณีอย่างกระจัดกระจาย ไม่มีการควบคุมอย่างจำกัดอันทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันทำให้การควบคุมอาชญากรรมเป็นไปได้ยากขึ้น

ประเทศเยอรมนีมีการกำหนดมาตรการในการกำหนดเขตพื้นที่อนุญาตให้มีการค้าประเวณีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้ง่ายต่อการจัดระเบียบควบคุมการค้าประเวณีได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ แทนการค้าประเวณีที่จะมีการเปิดตามอำเภอใจและกระจัดกระจายในสังคมอันเป็นการไร้ซึ่งขอบเขตกำหนดเขตพื้นที่ในการค้าประเวณี ทั้งเป็นการแก้ไขปัญหภายใต้อการดูแลของรัฐเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

ประเด็นปัญหาประการสุดท้าย พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ไม่ได้มีการบัญญัติถึงมาตรการควบคุมและกำกับการค้าประเวณี ส่งผลให้ผู้ค้าประเวณีนั้นก็ไม่สามารถเรียกร้องความคุ้มครองและมาตรการควบคุมและกำกับดูแลจากรัฐได้จึงก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้ค้าประเวณีและส่งผลกระทบต่อสังคมเป็นความเลื่อมต่อชีวิตและร่างกายของผู้ค้าประเวณีและผู้ซื้อบริการทางเพศได้ อีกทั้งผู้ค้าประเวณีบางกรณีถูกเอารัดเอาเปรียบจากสถานการค้าประเวณี กลุ่มบุคคล เพราะไม่สามารถเรียกร้องความคุ้มครองจากกฎหมายได้เพื่อให้มีมาตรฐานความปลอดภัยในการดูแลด้านชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ เศรษฐกิจและปราศจากการเอารัดเอาเปรียบจากเจ้าหน้าที่รัฐ สถานการค้าประเวณีหรือกลุ่มบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายเยอรมนีซึ่งมีมาตรการควบคุมและกำกับการค้าประเวณีอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเด็กและการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ ทั้งยังเป็นการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกวิธีและไม่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาสังคมต่อไปจากการประกอบอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกายและการประกอบอาชีพสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีต่อการลดทอนอาชญากรรมทางเพศ ยังเป็นการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์หรือปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ และการถูกเอารัดเอาเปรียบจากสถานการค้าประเวณี หรือกลุ่มบุคคล ในขณะที่เดียวกันก็ได้รับสิทธิทางด้านกฎหมายสามารถร้องเรียนต่อหน่วยงานที่ดูแลได้โดยตรงเพื่อดำเนินการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินคดีแก่ผู้ก่ออาชญากรรมต่อไป ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงเท่านั้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาวางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาเห็นว่าควรให้แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติเกี่ยวกับผู้ค้าประเวณี โดยความสมัครใจขึ้นใหม่ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ดังนี้

1.1 ให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

จากเดิม “การค้าประเวณี หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ”

ข้อความที่แก้ไข เป็นดังนี้ “การค้าประเวณี หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำคัญเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ แต่ความข้อนี้อาจใช้บังคับกับผู้ค้าประเวณี ซึ่งมีอายุกว่า 18 ปีและสมรักรใจ”

1.2 ให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 9 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

จากเดิม “ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีแม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่าง ๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

ข้อความที่แก้ไข เป็นดังนี้ “ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีโดยบุคคลนั้นไม่สมรักรใจ และไม่ว่าการกระทำต่าง ๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

2. ผู้ศึกษาเห็นว่าเพิ่มเติมบทบัญญัติขึ้นใหม่ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ให้รองรับการขออนุญาตประกอบกิจการค้าประเวณี เป็นดังนี้

2.1 กรณีผู้ค้าประเวณี

“ผู้ใดประสงค์ที่จะค้าประเวณี ต้องได้รับใบอนุญาตให้ค้าประเวณีและต้องมีใบอนุญาตให้ค้าประเวณี ในขณะที่ทำงานเพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ทันที

ผู้ลงทะเบียนต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) อายุกว่าสิบแปดปีและต้องได้รับอนุญาตจากบิดามารดา
- (2) กรณีมีคู่หมั้น สามี ภริยา จะต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลดังกล่าว

เมื่อผู้ลงทะเบียนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานที่รับลงทะเบียนออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ลงทะเบียน”

2.2 กรณีสถานการค้าประเวณี

“ผู้ประกอบการค้าประเวณีต้องได้รับใบอนุญาตให้ประกอบสถานการค้าประเวณีและต้องมีใบอนุญาตและสำเนาใบอนุญาตให้ค้าประเวณีของผู้ค้าประเวณีในสังกัดของตนเพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ได้ทันที

ผู้ลงทะเบียนต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม
- (2) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(3) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือโรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง

(4) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง หรือตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการค้าประเวณี

เมื่อผู้ลงทะเบียนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานที่รับลงทะเบียนออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ลงทะเบียน”

3. ผู้ศึกษาเห็นว่าควรเพิ่มเติมบทบัญญัติขึ้นใหม่ในพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ในการกำหนดเขตพื้นที่ในการค้าประเวณี เป็นดังนี้

3.1 ให้เพิ่มเติมความหมาย “สถานบริการ” ใน (7) ของมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 เป็นดังนี้ “สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้าดังต่อไปนี้

(7) “สถานการค้าประเวณีที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539”

3.2 แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดเขตพื้นที่ในการค้าประเวณี เป็นดังนี้

มาตรา 7 (4) “อาคาร หรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งเป็นสถานบริการตามมาตรา 4 ต้อง

(1) ไม่อยู่ใกล้วัด สถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา โรงเรียน หรือสถานศึกษา โรงพยาบาล สถานพยาบาล ที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน สโมสรเยาวชน หรือหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก ในขนาดที่เห็นได้ว่าจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่สถานที่ดังกล่าวแล้ว

(2) ไม่อยู่ในย่านที่ประชาชนอยู่อาศัย อันจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

(3) มีทางถ่ายเทอากาศสะดวก

(4) สถานการค้าประเวณีตามมาตรา 3 (7) ต้องอยู่ในเขตพื้นที่ตามประกาศของกระทรวง”

4. ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าควรเพิ่มเติมบทบัญญัติขึ้นใหม่ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ให้รองรับกับมาตรการควบคุมและกำกับการค้าประเวณี โดยให้ควบคุมประเด็นดังต่อไปนี้

1. เพิ่มหน่วยงานรัฐบาลที่รับผิดชอบโดยตรง โดยมีหน้าที่ออกมาตรการดูแลชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ เศรษฐกิจของผู้ค้าประเวณี เพื่อไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบเหมือนดังที่เป็นมา

2. กำหนดอายุและการต่อใบอนุญาตให้ค้าประเวณีเพื่อไม่ให้มีการลักลอบค้าประเวณี

3. กรณีมิได้ทำการลงทะเบียนใบอนุญาตให้ค้าประเวณีให้เจ้าพนักงานมีอำนาจว่ากล่าวตักเตือน และแจ้งกำหนดเวลาให้บุคคลดังกล่าวลงทะเบียน

4. การลงทะเบียนขอใบอนุญาตให้ค้าประเวณีอาจขอให้เจ้าหน้าที่รัฐลงนามแฝงแทนนามจริงไว้ในระบบทะเบียน อีกทั้งต้องมีการจัดเก็บเป็นความลับและต้องถูกลบข้อมูลในระบบหากผู้ค้าประเวณีเลิก

ประกอบอาชีพ โดยคำนึงสิทธิในความเป็นส่วนตัวและการจัดเก็บข้อมูลเป็นความลับอย่างเสถียรภาพที่สุด เว้นแต่กฎหมายอนุญาตหรือเป็นคำสั่งศาลให้กระทำได้

5. กำหนดให้ผู้ค้าประเวณีต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพตามกำหนดเวลา โดยมีรายการตรวจอย่างน้อยที่สุด ดังต่อไปนี้ เช่น การตรวจสารเสพติดในปัสสาวะ โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคซึ่มเศร้า เป็นต้น เพื่อครอบคลุมด้านความปลอดภัยอันเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ค้าประเวณีและความเป็นธรรมด้านเศรษฐกิจ

6. กำหนดให้ผู้ค้าประเวณีต้องเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเอง สิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับระบบสวัสดิการรัฐและการอบรมพิเศษสำหรับผู้ค้าประเวณีที่ตั้งครรภ์หรือมีบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

7. ผู้ค้าประเวณีมีสิทธิเข้าถึงสวัสดิการด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันและการรักษาโรค โดยผู้ประกอบสถานการค้าประเวณีจัดหาสวัสดิการด้านสุขภาพให้แก่ผู้ค้าประเวณี เว้นแต่กรณีที่หน่วยงานรัฐมีหน้าที่ดูแลอยู่แล้ว

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ ปรกติ. ข้อความคิดบางประการว่าด้วยเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2538.

คณะทำงานจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์. คู่มือสำหรับ

เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2555.

ดวงจิตต์ กำประเสริฐ. ประวัติศาสตร์กฎหมาย LA 403.

พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. เมื่อผู้หญิงคิดจะมีหนวดยกต่อผู้ความจริงเรื่องเพศในสภา

ผู้แทนราษฎร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คบไฟ, 2549.

ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคความผิดและลหุโทษ. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2565.